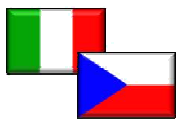

90. LET OD BOJŮ ČESKOSLOVENSKÝCH LEGIONÁŘŮ V ITÁLII

Letos oslaví naše republika 90. výročí svého vzniku. Tedy události, na níž měli Lví podíl naši legionáři bojující na všech frontách 1. světové války. Během druhé poloviny roku 1918 tak sváděli čsl. legionáři boje i na italsko-rakouské frontě za tvrdých geografických i klimatických podmínek alpského pohoří. Na celé italské frontě bojovalo na 20 000 čsl. legionářů v organizovaných 6 plucích. Jejich ztráty činili 725 mužů.

Československá obec legionářská - ČsOL, jako organizace založená roku 1921 příslušníky všech tří legií, si připomněla události světové války návštěvou míst, spojených právě s působením našich vlastenců v Itálii. Zde chtěla ČsOL uctít památku těch Čechů a Slováků, kteří dobrovolně vstoupili, bojovali a umírali v řadách armády rodícího se československého státu.

Vedle členstva Československé obce legionářské tvořili delegaci také žáci VSŠ MO Moravská Třebová, příslušníci 1. tankové rotы aktivních záloh „Čsl. Legií“, Muzea na demarkační čáře z Rokycan, dechová hudba z Plzně, a členové klubů vojenské historie v dobových stejnokrojích z Plzně a Brna.

V pátek, 26. září, jsme navštívili město Rovereto, které se nachází v údolí řeky Adiže. Důvodů bylo hned několik. V Roveretu se nachází tzv. Ossario, Zvon míru a velké vojenské muzeum.

Naše první cesta vedla do Ossaria – kostnice stojící na pahorku Monte Pasubio. Zde jsou uloženy ostatky přibližně 20 tis. padlých vojáků z 1. světové války. Jedná se o vojáky Italské, Rakousko – Uherské, ale také o naše vojáky, československé legionáře. Těch zde odpočívá na 150 a jejich jména, jako i všech ostatních, jsou zvěčněna na vnitřních stěnách Ossaria. Zde jsme si připomněli jejich památku krátkým pietním aktem a položením věnce. To vše před nastoupenými účastníky delegace s prapory ČsOL, 1. tankové rotы aktivních záloh a kopií praporu čs. legionářů v Itálii.

Naše další cesta nás dovedla ke Zvonu míru. Ten se hrdě tyčí nad městem Rovereto, kde bylo podepsáno příměří mezi Itálií a Rakousko – Uherskem. Zvon míru, největší funkční zvon na světě, se do okolní krajiny rozezní vždy při

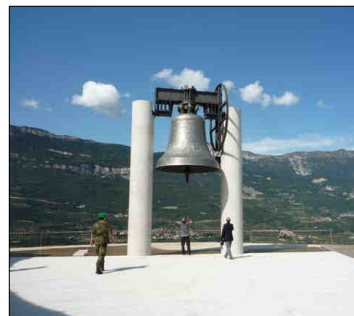
ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ

Jednota Mladá Boleslav

<http://csol-mb.net/>

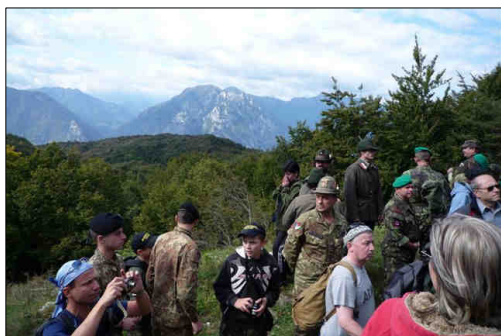
IČO : 45247455

významných výročí. Každého 28. října od 21. hodiny bije 200 ranami i na počest našich padlých. Současný zvon je v pořadí již třetí. Dva předchozí, včetně prvního, jenž byl po 1. sv. válce odlit z již nepotřebných zbraní, praskly. Ani zde jsme neopomněli položením věnce ČsOL uctít naše hrdiny.

Nakonec jsme navštívili zdejší vojenské muzeum, které se nalézá ve staré pevnosti Castello ze 14. století. Muzeum se podrobně věnuje účasti italské armády v 1. světové válce. Čestné místo zde mají i čs. legie. Za využití plastických map jsme zde byli seznámeni s bojovou a průzkumnou činností legionářů.

V sobotu ráno, 27. září, jsme vyrazili do Rivy na místo, kde byl v červenci 1918 popraven desátník Alois Štorch, zajatý při průzkumu Rakušany. Štorch se narodil v České Lípě a před válkou žil v Nové Vsi u Bakova nad Jizerou, kde pracoval jako zámečnick. Na jeho domě byla po válce za přítomnosti někdejšího velitele čs. legií v Itálii gen. A. Grazianiho odhalena pamětní deska. Byl to právě Graziani, který poté, co se dozvěděl o popravě des. Štorcha, dal povel veškerému podřízenému dělostřelectvu pálit na Rivu. Dle slov pamětníků, rakouských vojáků, vytvořila soustředěná palba hrůzné pozadí popravišti, na němž dotlouklo srdce oběšeného Čechoslováka. Pietního akt, který se zde konal, se již zúčastnilo i právě dorazivší vedení ČsOL - čestný předseda gen. Ing. T. Sedláček, předseda MUDr. P. Budínský a místopředseda MUDr. J. Sitta.

Sobotní odpoledne patřilo výstupu na legendární kótu 703 - Doss Alto. Našimi průvodci se stali příslušníci Skupiny vysloužilých Alpinů z Arca. Ti nás dopravili převážně technikou hasičského sboru do hor, přibližně 5 km od pověstné kóty. Zde se k naší výpravě připojili nejen místní obyvatelé, ale také příslušníci italské armády. Cestou jsme se zastavovali u doposud patrných pozůstatků dávných bojů - zbytků zákopů, překážek z ostnatých drátů, různých staveb či maleb znaků italských jednotek. Celou dobu, co jsme se ve stoupání vzhůru blížili k cíli, rostlo napětí, kdy se nám konečně objeví krajina, kterou známe z dobových fotografií - holé skály bez porostu apod. To vše je však již minulostí. Celé skalnaté okolí, včetně kóty 703. je dnes pokryto bujnou vegetací. Na samotném vrcholu Doss Alta jsou dva pomníčky italských důstojníků, kteří zde, ještě před příchodem našich

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ

Jednota Mladá Boleslav

<http://csol-mb.net/>

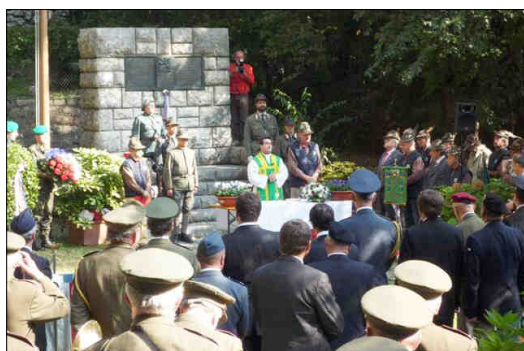
IČO : 45247455

legionářů, padli. Kolem nich jsme všichni nastoupili, abychom při malém pietním aktu položení věnce vzpomněli památku našich bojovníků i jejich tehdejších italských spojenců. Při této příležitosti rozdali zástupci ČsOL všem zúčastněným pamětní plakety DOSS ALTO – ARCO 1918 – 2008. Do tunelu v útrokách hory, jsme z bezpečnostních důvodů neměli přístup. To neplatilo pro pár „nepozorných šťastlivců“, kteří si s „náhodným“ průvodcem prošli celý tunel. U vchodu do tunelu jsme vyzvedli prst, v níž o střepiny nebyla nouze. I to je důkazem tvrdého boje ze dne 21. září, kdy se naši legionáři zoufale bránili přesile útočících rakousko-uherských jednotek. Cestou zpět jsme byli pozváni „Alpiníky“ na jejich základnu, kde bylo připraveno malé pohoštění.

Po návratu zpět, jsme již pospíchali do kempu, kde byla část z nás ubytována, abychom se připravili na společenský večer. Narazili jsme sud Budějovického piva, rozpálili gril a už se opékalo. Kluci vytáhli kytary, foukací harmoniku a vytvořila se naprosto pohodová nálada. Ta byla umocněná přítomností našeho čestného předsedy generála T. Sedláčka, který za doprovodu předsedy P. Budínského a místopředsedy J. Sitty mezi nás zavítal. Mimoto se na nás přijel podívat také vojenský přidělenec generálmajor Antonín Pugzik, který se následujícího dne zúčastnil, společně s námi, nedělního programu.

Poslední den naší výpravy, neděle 28. září, patřil pietní vzpomínce v Arcu, u pomníku, připomínající popravené čs. legionáře. Tak jako ještě dalších 40 legionářů, i oni padli do rakouského zajetí a byli popraveni za zradu císaře. Jednalo se o Antonína Ježka, Karla Nováčka, Jiřího Šléglu a Václava Svobodu, kteří byli právě zde, 29. září 1918, oběšeni na stromech olivovníků. Vzpomínka byla tentokrát pojata velkoryse a neobešla se bez přítomnosti dechové hudby z Plzně, vojenského přidělence AČR v Itálii, zástupců obce,

Skupiny vysloužilých Alpiníků z Arca a také místní veřejnosti. Působivá byla zejména polní mše, kterou za popravené československé vojáky sloužil italský farář. I zde jsme stáli s legionářskými prapory a k pomníku položili věnec ČsOL. Na samotný závěr vzpomínky převzal předseda skupiny „Alpiníků“ Carlo Zanoni z rukou českého vojenského přidělence gen. A. Pugzika armádní vyznamenání i Pamětní medaili

3/4

Jednota ČsOL Mladá Boleslav

Michal Beneš, U stadionu 895, Mladá Boleslav, 293 01

tel: 776 28 28 69, <http://csol-mb.net/>, email: michal.benes@csol-mb.net

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ

Jednota Mladá Boleslav

<http://csol-mb.net/>

IČO : 45247455

Čs. obce legionářské. Tu obdrželo i několik dalších zástupců italské strany včetně starosty města Arco. Právě jim patří dík za to, že vzorně udržují pietní místa a odkaz čs. legionářů v povědomí místních lidí.

Po této vzpomínce jsme se přesunuli do prostor klubovny spolku „Alpiníků“, kam jsme byli pozváni na oběd. Zde jsme věnovali pamětní plakety i dalším členům spolku a představitelům města. Nám nemohlo uniknout, že v tento den slavil předseda ČsOL MUDr. Pavel Budínský 49. narozeniny. Byla tak nanejvýš vhodná příležitost popřát mu vše nejlepší, stále mnoho sil a neutuchajícího elánu při vedení naší obce. Díky velmi příjemné a přátelské atmosféře se posunul odjezd o několik hodin a tak jsme se vrátili do Prahy až v ranních pondělních hodinách.

Jsem přesvědčen, že touto akcí jsme důstojně, a pevně věřím, že také upřímně, vzpomenu 90 let starých událostí, které vedly ke vzniku svobodného a demokratického československého státu.

1918
2008

Všem organizátorům, v čele s kpt. v zál. Ing. Milanem Mojžíšem, vyslovuji veliký dík za kus poctivé a potřebné práce!

Michal Beneš

4/4

Jednota ČsOL Mladá Boleslav

Michal Beneš, U stadionu 895, Mladá Boleslav, 293 01

tel: 776 28 28 69, <http://csol-mb.net/>, email: michal.benes@csol-mb.net